

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічного факультет
Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіка

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ГРУ (LEGO)

(назва навчальної дисципліни)

ОПІ Початкова освіта

Рік навчання **2025-2026**, семестр **3**

Форма навчання (денна, заочна)

Галузь знань

А «Освіта»

Спеціальність

А3 «Початкова освіта»

Перший

(бакалаврський) рівень
вищої освіти

**Кафедра
та викладач**

Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки

Викладач: **Лук'янченко Ольга Миколаївна** – кандидат педагогічних наук, доцент

Лінк на профіль викладача на сайті факультету: <https://pf.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-pochatkovoi-osvity/vykladachi-kafedry-poip#lukianchenko-o-m>

Google Scholar https://scholar.google.com/citations?user=yvk_fgQAAAAJ&hl=uk

E-mail: o.m.lukianchenko@npu.edu.ua

Лінк на курс в MOODLE: URL: <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=5613>

**I. Основна
мета/цілі навчання**

Метою вивчення вибіркового освітнього компоненту «Навчання через гру (LEGO)» є оволодіння майбутніми вчителями початкових класів загально-професійними та фаховими компетентностями, розвиток художньо-творчого потенціалу здобувачів вищої освіти, формування професійних спеціальних (фахових) компетентностей, які спрямовані на оволодіння майбутніми вчителями початкових класів ігровими та діяльними методами навчання.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Навчання через гру (LEGO)» є:

- сприяти усвідомленню сутності ігрового та діяльнісного підходів у навчанні молодших школярів;
- забезпечити формування ціннісного ставлення до гри, її розвивальних, навчальних та виховних можливостей;
- ознайомити студентів з методичними основами керівництва ігровою діяльністю дітей молодшого шкільного віку;
- забезпечити формування готовності до застосування ігрових та діяльнісних методів навчання в початковій

школі;

- сприяти формуванню вмінь організації педагогічної взаємодії;
- активізувати розвиток гнучкості поведінки, критичності мислення, саморегуляції, рефлексії;
- практичне застосування отриманих теоретичних і практичних знань в освітньому процесі НУШ під час проходження педагогічної практики, професійної діяльності;
- формування емоційного інтелекту у майбутніх вчителів початкових класів.

II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна **вибіркова**
Цикл **професійної підготовки**

III. Обсяг навчальної дисципліни

	Денна ф.н.	Заочна ф.н.
Кількість кредитів	3	3
Загальна кількість годин	90	90
Лекційні заняття	10	4
Семінарські/практичні заняття	20	6
Самостійна робота	60	80

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Теоретичні аспекти курсу

Тема № 1. Курс «Навчання через гру» у підготовці вчителя початкової школи

1. Мета, завдання, об'єкт, предмет та завдання курсу. Зв'язок з іншими навчальними дисциплінами.
2. Поняття «агентність дитини» (agency) в контексті реалізації діяльнісного підходу в початковій школі.
3. Історія розвитку проблеми ігрової діяльності в педагогічній думці минулого

Тема № 2 . Освіта в контексті сьогодення

1. Сучасна школа як відповідь на запит суспільства. Реформа в початковій освіті. НУШ: вчитель – провідник змін
2. Дев'ять компонентів формули НУШ. Ключові компетентності.
3. Компетентнісний підхід як основа реформування освітнього процесу. Гра як один із методів формування наскрізних вмінь

Тема №3. Роль гри у формуванні цілісної особистості

1. Педагогіка гри. Види гри. Роль гри у формуванні цілісної особистості дитини.
2. Характеристики гри: значуща, соціальна, активна, мотивуюча, радісна. Вплив гри на сфери розвитку дитини.
3. Аналіз власного ігрового досвіду.

Тема №4. Психологічні аспекти гри

1. Гра як відкрита система. Психологічні теорії гр
2. Характерні особливості розвитку сучасного молодшого школяра (фізичний, психічний, психологічний та соціальний контекст).
3. Особливості ігрової діяльності учнів початкової школи

Тема №5. Роль педагога Нової української школи в освітньому просторі початкової школи

1. Роль вчителя у освітньому середовищі в початковій школі
2. Гра як спосіб партнерської взаємодії дітей, батьків та педагогів. Гра як стиль мислення та поведінки педагога
3. Нові ролі вчителя – дизайнер, організатор, коуч, фасилітатор, модератор, менеджер, консультант. Методи досягнення успішності сучасного педагога

Змістовий модуль 2. Методичні аспекти впровадження гри в освітній процес початкової школи

Тема №6 Гра як інструмент та механізм освітньої діяльності учнів в початковій школі

1. Безмежний світ гри.
 2. Гра як стиль мислення та поведінки педагога.
- Тематична та діяльнісна інтеграція в освіті

Тема №7. Компетентнісний потенціал ігрових методів навчання*Зміст теми*

1. Ціннісний потенціал гри.
2. Ефективні практики навчання з наборами LEGO Play Box

Тема №8. Гра та інтегроване навчання в початковій школі

1. Інтегрований підхід в освіті.
2. «Навчання через гру» як реалізація інтегрованого підходу в освіті. Особливості структури інтегрованого уроку.
3. Поняття «стан потоку» як невід’ємна умова для утримання інтересу та мотивації дітей

Тема №9. Методика «Шість цеглинок» як інструмент освітньої діяльності в початковій школі

1. «Шість цеглинок» як ефективний освітній інструмент та методика навчання.
2. Нейропсихологічні основи розвитку дитини та ігрові методи навчання.
3. Методи впровадження «6 цеглинок» у різні освітні галузі початкової школи

Тема №10. Методика організації роботи з LEGO PLAY BOX

1. Обрання стратегії використання LEGO PLAY BOX в освітніх галузях початкової освіти.
2. Узагальнення світогосвіду використання LEGO в освітньому процесі
3. Ефективні практики навчання з наборами LEGO Play Box

Тема №11. Методика організації творчої та проектної діяльності учнів-початківців з використанням засобів LEGO технологій

1. Підходи до розуміння «творчість» та «креативність». Практика пошуку креативних рішень.
2. Відкриті запитання як один із основних принципів підходу «навчання через гру». Лепбук.
3. Реалізація проектної діяльності у початковій школі
4. Типи освітніх проектів в початковій школі.
5. Педагогічний супровід проектної діяльності

Детальні теми лекційних, практичних занять, питання до заліку, теми і завдання для самостійної роботи, список джерельної бази та інше містяться на курсі у Moodle

V. Результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

№ з/п	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	КОМПЕТЕНТНОСТІ
1.	ПР-01 Організувати різні форми спілкування (монологічні, діалогічні та полілогічні) з усіма учасниками освітнього процесу в початковій школі, представниками громади, враховуючи повагу до прав людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти	СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами (як усно, так і письмово) розв'язуючи широке коло завдань у галузі початкової освіти через розуміння їх психолого-педагогічних та методичних засад; забезпечити ефективний перебіг освітнього процесу у ЗЗСО, спираючись на глибокі знання і розуміння змісту та принципів дидактики у поєднанні зі знаннями з дисциплін з циклів гуманітарної та соціальної, фундаментальної, професійної та практичної підготовки ЗК-4. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з усіма учасниками освітнього процесу початкової школи, працювати в команді з педагогічним колективом закладу освіти на засадах партнерства та підтримки, із залученими фахівцями, асистентами вчителя
2.	ПР-03 Використовувати відповідні інтернет-ресурси, програмне забезпечення для організації ефективного освітнього процесу у початковій школі та самоосвіті; критично оцінюючи достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання технологій у власній професійній діяльності	СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, вивчати, аналізувати та застосовувати під час планування освітнього процесу професійну інформацію, яка представлена в літературі, на електронних носіях, на Web-сервісах, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології та оперувати ними в професійній діяльності

3.	<p>ПР-08 Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, дотримуючись вимог нормативно-правових документів. Враховуючи значення зовнішнього захисту життя і здоров'я дітей молодшого шкільного віку, вміти створювати і підтримувати необхідний рівень безпеки людини та довкілля; використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування</p>	<p>СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу; планувати та організувати взаємодію з батьками молодших школярів засобами різних методів, форм співпраці та надавати їм консультативну допомогу щодо сімейного виховання дитини; формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.</p> <p>ЗК-4. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з усіма учасниками освітнього процесу початкової школи, працювати в команді з педагогічним колективом закладу освіти на засадах партнерства та підтримки, із залученими фахівцями, асистентами вчителя.</p>
----	--	---

VI. Порядок і критерії оцінювання

Форми поточного контролю: виконання поточних практичних та самостійних робіт

Методи поточного контролю: усне опитування, практичні завдання.

Форма підсумкового контролю: Залік

Залік виставляється за результатами поточних виконаних робіт. Якщо студент не погоджується із підсумковим балом, то він має право підвищити його за рахунок усної відповіді

**Здобувачу можуть зараховуватися бали за неформальну освіту (участь у професійних семінарах, вебінарах, тренінгах тощо) з відповідних тем курсу (замість окремих видів практичної чи самостійної роботи з курсу). Для цього студент має представити сертифікат учасника і підготувати короткий звіт-аналіз опрацьованих питань.*

*До початку заліково-екзаменаційної сесії (якщо вивчення навчальної дисципліни завершується екзаменом) здобувач повинен набрати мінімум **35 балів**. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право скласти екзамен. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він проходить ці навчальні дисципліни повторно на платній основі.*

<i>Поточне тестування та самостійна робота (100 балів)</i>											Залік
<i>Змістовий модуль № 1 40 балів</i>				<i>Змістовий модуль № 2 60 балів</i>							100
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	
10	10	10	10	5	7	8	10	10	12	8	100

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного контролю

№ п/п	Види діяльності	Коефіцієнт (вартість) виду	Кількість робіт	Результат
1	Практична робота на заняттях (усні відповіді)	2	11	22
2	Самостійні роботи / лабораторні роботи / участь у вебінарах/тренінгах, що відповідають тематиці даного курсу*	5	5	78
Підсумковий рейтинговий бал				100

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота та правильність розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення, впевненість та аргументованість, використання у відповіді посилань на інформацію з основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників та інших методичних видань тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння та самостійні оцінні судження, висновки.

Під час виконання письмових, творчих практичних і самостійних завдань: повнота та правильність розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, оригінальність думок і творчих рішень, вміння формулювати самостійні висновки, ступінь реалізації набутих компетентностей, здатність до пошукової діяльності, акуратність оформлення роботи

Рівні відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно виконує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки,

займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв зміст навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно виконує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових та творчих проєктах. Виконав усі практичні / самостійні завдання правильно та ґрунтовно. Демонструє здатність пов'язувати теоретичні знання з курсу з практичним досвідом професійної діяльності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв зміст навчальної дисципліни в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності. Уміння продуктивні, проте без вияву творчості. Здатен працювати самостійно, проте допускає неточності.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово, частково. При виконанні практичних завдань допускає помилки та потребує допомоги викладача чи колег-студентів.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні, демонструє фрагментарні знання, не може самостійно викласти більшість практичних завдань. Виконав частину практичних / самостійних завдань з суттєвими помилками та недоліками.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вмє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку, практичні уміння не сформовані;

0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом, змістом курсу не оволодів.

VII. Політика курсу

Політика щодо відвідування: здобувачі дотримуються вимог чинного законодавства України, Статуту УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/statut-ukrayinskoho-derzhavnoho-universytetu-imeni-mykhayla-drahomanova>) і Правил внутрішнього розпорядку УДУ імені Михайла Драгоманова

(<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/pravyla-vnutrishnoho-rozporiadku-udu-imeni-mykhaila-drahomnaova>) відвідують заняття відповідно розкладу, дотримуються етичних норм поведінки. Усі учасники освітнього процесу дотримуються загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Відвідування занять з курсу є обов'язковим за визначеним деканатом розкладом. За об'єктивних причин (лікарняний, заява) заняття може бути відпрацьованим. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття; списування.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Усі завдання передбачені навчальною програмою мають бути виконанні у встановлений викладачем термін. Практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки).

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканатом.

Якщо здобувач не погоджується з оцінкою підсумкової атестації, він може в день оголошення результатів подати в деканат апеляційну заяву. Наступного дня проводиться засідання апеляційної комісії. За письмового екзамена повторне опитування не проводиться. За усного комісія надає здобувачеві право продемонструвати свої знання. Про порядок складання екзаменів, перескладання і оскарження результатів див. «Положення про організацію освітнього процесу».

У разі неатестації перескладання відбувається з дозволу деканату. Здобувачі можуть здійснювати перескладання результатів навчання відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про порядок контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості студентами УДУ імені Михайла Драгоманова» (посилання на Положення: <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty>).

Політика щодо конфліктних ситуацій. Вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про врегулювання конфліктів в УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vrehuliuвання-konfliktiv-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>). Між учасниками освітнього процесу здійснюється партнерська взаємодія, толерантність і повага до кожної особистості.

Політика щодо академічної доброчесності ґрунтується на засадах «Положення про академічну доброчесність в УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-udu>). Викладач ознайомлює здобувача вищої освіти з правилами поведінки на заняттях, користуванням засобами електронного зв'язку, недопущенням академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування, акцентує увагу на заборону використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань, при використанні Інтернет-ресурсів зазначається використане джерело. Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими

мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Умови для інклюзивного вивчення освітнього компонента: дана навчальна дисципліна може викладатися для людей з особливими освітніми потребами. Форми і методи інклюзивного навчання обираються з урахуванням індивідуальних потреб здобувача. Обов'язково поєднуються фронтальні, індивідуальні та групові ФОНД. Традиційні методи навчання поєднуються з інтерактивними і спеціальними (методи педагогічного супроводу та корекції, тощо).

**VIII. Основні
інформаційні
ресурси**

Основні

1. Гра по-новому, навчання по-іншому: методичний посібник. упор. О. Рома The LEGO Foundation. Київ, 2018. 44 с.
2. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
3. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
4. Шість цеглинок: методичний посібник. упор. О. Рома. The LEGO Foundation. Київ, 2018. 35 с.
5. Р. Паркер, Б. Томсен Діяльнісний підхід у школі. Біла книга. The LEGO Foundation. Київ, 2019. 75 с.
6. Навчання через гру та діяльнісний підхід. Огляд доказів. The LEGO Foundation. Київ, 2019. 15 с.
7. Безмежний світ гри з LEGO. Програма розвитку дитини від 2 до 6 з методичними рекомендаціями. The LEGO Foundation. Київ, 2016. 44 с.
8. Zosh, J. M., Hopkins, E. J., Jensen, H., Liu, C., Neale, D., Hirsh-Pasek, K., Solis, S. L., & Whitebread, D. (2017). Learning through play: a review of the evidence (white paper). The LEGO Foundation, DK. paper). The LEGO Foundation, DK
9. Кучерявий О. Г Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Слово, 2014. 440 с.
10. Lukianchenko O, Vasiutina G., Kondratiuk O., Psychological and pedagogical aspects of formation of "soft-skills" in junior pupils in the playing International scientific and practical conference Pedagogy and psychology in the modern world: interaction vectors. Wloclawek, Republic of Poland May 28–29, 2021 P. 23-27 DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-078-0-5><http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/134/3859/8097-1?inline=1>
11. Лук'янченко О. М. Наступність у формуванні умінь співпраці у дітей дошкільного віку та першокласників засобами технології LEGO Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції *Актуальні проблеми наступності дошкільної і початкової освіти* (14-15 квітня 2021 р.) Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка С. 144-146
12. Лук'янченко О. М., Іващенко В. І Формування «soft skills» в процесі проєктної діяльності з конструкторами LEGO. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції *Педагогіка та психологія: Сучасний стан розвитку наукових досліджень і перспективи*. Запоріжжя, 228 с. С 106-109
13. Матвієнко О. В., Лук'янченко О. М. Підготовка майбутніх учителів до організації ігрового освітнього простору в НУШ засобами конструктора LEGO. *Освітньо-науковий простір*: Вип. 3 (2–2022) / Український державний університет імені Михайла Драгоманова Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. С. 62–71. DOI 10.31392/ONP.2786-6890.3(2).2022.07. URL: <https://ess.npu.edu.ua/index.php/ess/article/view/34>

**Обговорено та затверджено на засіданні кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки
Протокол № 5 від 6 лютого 2025 року**

